

MAAELUMINISTEERIUM

Margus Möldri
Põltsamaa Vallavalitsus

Teie: 22.01.2019 nr 7-1/2019/3-1

Meie: 28.02.2019 nr 4.1-5/265-1

Põltsamaa valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus

Austatud härra Möldri

Maaeluministeerium, vaadanud läbi ja analüüsinud üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamiskavatsuse, nõustub nimetatud dokumentides toodud seisukohtade ja põhimõtetega.

Lisaks edastame nimetatud dokumendis toodule järgmised tähelepanekud ja arvamused.

Oleme arvamusel, et peatükis 5.2 „Väärtused ja piirangud“, peatükis 6.1 „Keskkonnamõju hindamise kirjeldus“ ning peatükis 6.3 „Mõju looduskeskkonnale“ tuleks väärtusliku põllumajandusmaa käsitlemisel ja vastavate analüüside koostamisel lähtuda ka mullastiku kaitse ja säilimise põhimõtetest.

Maaeluministeeriumi 27. novembri 2018. a kirjaga nr 4.1-5/5520-1 kirjeldasime me väärtusliku põllumajandusmaa kujunemise põhimõtteid. Teavitame Teid, et Maaeluministeeriumi poolt välja töötatud väärtuslikku põllumajandusmaad käsitlev seaduse eelnõu (maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise seaduse eelnõu nr 735 SE) menetlus Riigikogus katkes enne selle teist lugemist. Kuigi kehtestatud õiguslikke regulatsioone väärtusliku põllumajandusmaa kohta ei ole, palub Maaeluministeerium väärtusliku põllumajandusmaa määratlemisel järgida nimetatud eelnõus toodud põhimõtteid. Selle kohaselt on väärtuslik põllumajandusmaa maatulundusmaa sihtotstarbega põllumajandusmaa (haritava maa ja loodusliku rohumaa kõlvik) massiiv, mis:

- asub küla või aleviku territooriumil,
- mille suurus on kaks hektarit või rohkem,
- mille kaalutud keskmine boniteet on võrdne või suurem riigi põllumajandusmaa kaalutud keskmisest boniteedist. Selles maakonnas, mille põllumajandusmaa kaalutud keskmine boniteet on riigi keskmisest boniteedist madalam, on väärtuslik see põllumajandusmaa massiiv, mille kaalutud keskmine boniteet on võrdne või suurem selle maakonna põllumajandusmaa kaalutud keskmisest boniteedist.

Esialgsete arvestuste kohaselt on riigi põllumajandusmaa kaalutud keskmine boniteet 41 hindepunkti ja Jõgeva maakonna põllumajandusmaa kaalutud keskmine boniteet 46 hindepunkti. Seega osutuvad Põltsamaa valla puhul väärtuslikuks põllumajandusmaaks

vähemalt kahe hektari suurused massiivid, mille kaalutud keskmine boniteet on vähemalt 41 hindepunkti.

Väärtusliku põllumajandusmaa massiivide määratlemisel võiks olla abistavaks materjaliks väärtuslikku põllumajandusmaad käsitleva seaduse eelnõu ettevalmistamiseks koostatud abistav kaardimaterjal. Nimetatud kaart koostati 2015. aasta alguses, kasutades erinevate andmekogude kaardikihtide (Eesti Topograafiline Andmekogu, PRIA põllumassiivide kaart, maakatastri kaart, mullastikukaart jms) andmeid, nende õigsust looduses kontrollimata. Kaardil võib esineda näiteks piirkondi, kus põllumajandusmaad käsitlev andmestik puudub või kus põllumajandusmaa massiivina käsitlev maa-ala ei ole maatulundusmaa sihtotstarbega. Samuti ei kajasta kaart väiksemaid kui kahe hektari suuruseid põllumajandusmaa massiive. Kokkuvõtlikult tähendab see seda, et olemasoleva kaardi andmete kasutamisel tuleb arvestada asjaoluga, et see võib sisaldada vigu, ebatäpsusi või kohati vananenud andmeid.

Nimetatud kaardi väljastab Põllumajandusuuringute Keskus (PMK) kahes andmeformaadis, Mapinfo *.TAB või ESRI *.SHP. Kaardiandmete saamiseks palume pöörduda PMK põllumajandusseire ja uuringute osakonna mullaseire ja uuringute büroo töötaja Tambet Kikase (tambet.kikas@pmk.agri.ee) poole. Palume nimetatud aadressil saadetavas e-kirjas märkida kindlasti soovitatav andmeformaad.

Väärtusliku põllumajandusmaa kohta tuleks üldplaneeringus kavandada sellise ulatusega kaitse- ja kasutustingimused, mis kindlustaksid nende maade pikaajalise jätkusuutliku põllumajandusliku kasutamise võimaluse ja selle kaudu riigi toidujulgeoleku.

Lisaks teeme ettepanekud üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse väljatöötamisel kaaluda järgmist:

- analüüsida planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste määramisel otstarbeka, mõistliku ja säästliku maakasutuse põhimõtete elluviimist, seal hulgas varem kasutuses olnud või ebapiisavalt kasutatud alade otstarbekamat kasutamist;
- määrata maakasutuse juhtotstarvete määramisel väärtusliku põllumajandusmaa maaladele põllumajandusmaa juhtotstarve;
- 2019. aasta 1. jaanuarist kehtima hakanud maaparandusseaduse § 53 kohaselt on Põllumajandusameti kooskõlastusel või loal võimalik juhtida väljaspool maaparandussüsteemi koondatud vett ehk lisavett maaparandussüsteemi. Kui üldplaneeringus elamu-, tootmis- ja tööstusalade kavandamisel kavandatakse sademevee juhtimist maaparandussüsteemi, palume sellekohane analüüs teha ka KSH koostamise raames.

Palume selguse ja üheselt mõistetavuse tagamiseks kasutada kogu dokumendi ulatuses mõistet „väärtuslik põllumajandusmaa“.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Illar Lemetti

Kantsler

Teadmiseks: Rahandusministeerium, Põllumajandusuuringute Keskus

Helve Hunt

625 6511 helve.hunt@agri.ee